

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Logika dla prawników
Wydział	Wydział Prawa, Administracji i Stosunków Międzynarodowych
Kierunek	Prawo
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	7 PRK
Poziom kształcenia	jednolite studia magisterskie
Forma studiów	studia stacjonarne
Grupa zajęć	—
Liczba punktów ECTS	5
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Liczba godzin ogółem	60 godz.
Cykl dydaktyczny	2024/2025 zimowy
Semestr studiów	1
Rok studiów	1
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Rok realizacji	2024/2025
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	prof. dr hab. Jan Woleński (e-mail: jwolenski@uafm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	ECTS
1	30 godz.	30 godz.	5

2. Cele przedmiotu

C1	Kurs logiki formalnej ma na celu zapoznanie studenta z kanonem myślenia uporządkowanego oraz - poprzez systematyczne ćwiczenia- ukształtowanie nawyku odpowiedzialnego i jednoznacznego posługiwania się wypowiedziami języka pedagogiki i języka pedagogicznego. Po jego zakończeniu studenci mają nawyk poprawnego metodologicznie interpretowania językowe wypowiedzi i wywodzenia poprawnych wniosków z wypowiadanych zdań języka specjalistycznego. Unikają również najczęstszych błędów będących powodem niekonwalidowalnych usterek językowych. Dzięki temu mają praktyczne narzędzie do dalszego studiowania dogmatyk pedagogiki oraz umiejętnego posługiwania się językiem w praktyce. Zapoznają się z nimi na poziomie praktyki - efektem czego jest szybsze i poprawne osiąganie celów życia zawodowego.
-----------	---

3. Wymagania wstępne

brak

4. Opis efektów uczenia się

W1	Wiedza: Student, który zaliczył przedmiot krytycznie analizuje język jako narzędzie opisu rzeczywistości. Scharakteryzuje wypowiedź językową, oceni jej poprawność, wskaże błędy i rozpozna metody naprawcze.	EUK7_W1, EUK7_W3
W2	Wiedza: Student, który zaliczył przedmiot krytycznie analizuje język jako narzędzie opisu rzeczywistości. Scharakteryzuje wypowiedź językową, oceni jej poprawność, wskaże błędy i rozpozna metody naprawcze.	EUK7_W1, EUK7_W3, EUK7_W6
U1	Umiejętności: Absolwent wykorzysta umiejętności do przekonania/namowy odbiorcy wypowiedzi. Odróżni poprawne rozumowania od błędnych.	EUK7_U1, EUK7_U2
U2	Umiejętności: Zastosuje formalne rozumowania do dowolnej problematyki dogmatycznej. Uporządkuje myślenie i sposób wyrażania tych myśli. Postawi poprawne pytanie i udzieli adekwatnej odpowiedzi.	EUK7_U2, EUK7_U4
K1	Kompetencje społeczne: Skonstruuje poprawną wypowiedź i zareaguje odpowiednio na wypowiedzi interlokutora. Odnajdzie i wykorzysta błędy popełnione przez rozmówcę. Wybierze i zidentyfikuje najbardziej adekwatną dla sytuacji formę rozumowania. Zaprojektuje skuteczną i konstruktywną formę zachowania językowego.	EUK7_KS2, EUK7_KS4

5. Treści programowe

Wykład (30 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 1)
-----	---------------------------------

Wyk1	<p>1. Wprowadzenie do metodologii nauki oraz specyfikacja metodologii nauk pedagogicznych. Miejsce i rola logiki w naukach pedagogicznych z uwzględnieniem problematyki semiotyki, natury norm językowych i teorii aktów mowy. Omówienie zagadnień płaszczyzn języka i metod ich analizy. -Odniesienie relacji klasycznej logiki dwuargumentacyjnej do logik wielowartościowych i deontycznych.</p> <p>2. Ogólne zagadnienia nauk o znaczeniu i użyciu języka oraz roli gry językowej w naukach pedagogicznych. Zagadnienia pragmatycznego ufundowania znaczenia w języku i filozofii języka potocznego oraz języków sztucznych. Pojmowanie języka jako czynności na gruncie dogmatyki prawniczych wraz z omówieniem teorii czynności mowy Austina i Searle'a. Analiza roli dogmatu i aksjomatu oraz funktorów prawdziwościowych z obszernie rozbudowanymi przykładami z języka potocznego, języka prawa i prawnego. Szczególny nacisk w tej części wykładu położony jest na wielość przykładów stosowania reguł logicznej aplikacji aksjomatów i omyłek a także błędów języka potocznego. Pojęcie prawy i fałszu. Odróżnienie ich od kłamstwa i prawdy kategoryzowanej arystotelesowsko. Prawdy i fałsze analityczne przedstawione są z najbardziej aktualnymi przykładami z mediów. Wychodząc z semantyki omówione zostają zagadnienia kategorii syntaktycznej i kłopotów definicyjnych pojęcia. Podając wiele przykładów wprowadzone zostaje pojęcie nazwy, zdania, funkтора i ich rodzajów (nazwotwórczego, zdaniotwórczego i funktorotwórczego). Szczególna uwaga w tej części skupia się na umiejętności rozróżnienia użycia spójników i konsekwencji z tego wynikających. Reguły kwalifikacyjne i klasyfikacyjne w syntaktyce. Analizie zostają poddane proponowane przez studentów zdania proste i złożone z języka potocznego oraz analizowane są zdania z języka prawa i prawnego.</p> <p>3. Przedmiotem zajęć jest nazwa. Bazując na konkretnych przykładach omówiona zostaje jej problematyka i w konsekwencji wprowadzone zostają pojęcia desygnatu, treści, cech, zakresu. Następnie kolejno pojawiają się kryteria podziału nazw ze szczególnym wskazaniem na prawniczą aplikację w odniesieniu do norm. W części końcowej użyte zostaje pojęcie supozycji i jej rodzajów.</p> <p>5. Stosunki zakresowe. Metody ich wyznaczania wg różnych schematów. W tym wykładzie niemal w całości problematyka teoretyczna zostaje podporządkowana przykładowym zadaniom i sposobom wyznaczania stosunków.</p> <p>6. Definicje realne i nominalne- sposoby oznaczania. Pojęcie wypowiedzi mętnych. Rozpoczynając od klasycznej definicji kolejno zostają omówione rodzaje definicji wg kryteriów budowy, arbitralności, pragmatyczności i użyteczności. Na przykładach analizowane są usterki definiowania(za szeroka, za wąska, za szeroka i za wąska jednocześnie, idem per idem, ignotum per ignotum). W części końcowej omówione zostają błędy pozalogiczne definiowania.</p> <p>7. Pojęcie relacji. Dziedzina i przeciwdziedzina relacji. Własności relacji (znaczość, symetryczność, przechodniość, zwrotność, spójność). Analiza cech stosunków zakresowych jako relacji. Relacje proste i złożone</p> <p>8. Sylogizm kategoryczny. Entymemat. Metody badania poprawności trybów sylogistycznych: arystotelesowska, algorytmiczna, graficzna. Omówione zostają też metody nieoznaczoności Wernera Heisenberga i Goedla.</p> <p>9. Argumentacje i spory. Racjonalność i sposoby reguł racjonalnej dyskusji. Ogólna teoria dyskursu i metody argumentacji prawniczej od Arystotelesa, przez Ockhama po Perelmana, Alexy'ego i Habermasa. Reguły odpowiedzialności w dyskursie.</p> <p>10. Rozumowania i wnioskowania. Ocena materialna wnioskowań. Odróżnienie wnioskowań niezawodnych i uprawdopodobniających. Intuicyjne i formalne oceny rozumowań. Schematy rozumowań oraz rozumowania pozornie pewne (mętne). Błędy w rozumowaniach subiektywnie pewnych.</p>
------	--

Ćwiczenia (30 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 1)
Cw1	<p>1. Klasyczny rachunek zdań. Pojęcie tautologii i kontrtautologii i metody ich badania. Metody założeniowe i zero-jedynkowe.</p> <p>2. Praktyczne zadania z podstawiania i zastępowania pojawiają się w kontekście użycia na praktycznych przykładach.</p> <p>3. Rachunek nazw. Pojęcie zdań kategorycznych i modalnych. Interpretacje zdań i ich rodzaje.</p> <p>4. Kwadrat logiczny oraz przekształcanie zdań. Wielość analizowanych przykładów spełnia pragmatyczne znaczenia dla studenta z wprowadzonej teorii.</p> <p>5. Pojęcie i problematyka logiki erotetycznej. Rys historyczny oraz możliwość i możliwość aplikacji logiki pytań w sytuacjach prawniczych jak przesłuchanie, kwestionariusze, grupy badawcze i statystyczne. Charakter i rodzaje pytań. Przykłady sposobów rozróżniania rodzajów pytań.</p> <p>6. Odpowiedzi i ich rodzaje. Ich natura i charakterystyka oraz problem adekwatności odpowiedzi.</p>

6. Metody dydaktyczne

Wykład	
M19	Studium przypadku
M20	Wykłady
M21	Wykorzystanie narzędzi nauczania zdalnego
M11	Praca z podręcznikiem
Ćwiczenia	

M1	Analiza przypadków
M3	Burza mózgów
M16	Praca w grupach
M19	Studium przypadku
M21	Wykorzystanie narzędzi nauczania zdalnego

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Wykład	30 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Ćwiczenia	30 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	
	65 godz.

Całkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	125 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	5 ECTS

8. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia przedmiotu:

Egzamin ma formę pisemnego testu wielokrotnego wyboru. Składa się z ośmiu zadań praktycznych, w których są dwa moduły: obowiązkowy dla każdego zestawu zadań i fakultatywny- o zróżnicowanej formie. W pierwszym z nich znajdują się: polecenie sprawdzenia poprawności formuły tautologiczności, oparte o dogmatykę zadanie z klasycznego rachunku zdań, oparte o język prawniczy sylogizm klasyczny w wersji arystotelesowskiej bądź entymemat oraz zadanie polegające na ustaleniu stosunku zakresowego. Stanowią one 60% wymagań egzaminacyjnych. Moduł drugi zawiera cztery zadania i obejmuje losowo zadania: sprawdzenia poprawności syntaktycznej wyrażen języka prawa lub prawniczego, zadanie z kwadratu logicznego dla zdań kategorycznych lub modalnych, zadanie sprawdzające umiejętność ustalenia rodzaju nazw, definicji, relacji lub wnioskowań i ich wzajemnego stosunku, zadanie polegające na ustaleniu błędów definicji z języka pedagogiki, zadanie wymagające wskazania poprawnego/błédnego podziału logicznego, przekształcenia zdań (konwersji, obwersji, kontrapozycji częściowej i zupełnej) oraz inwersji, wskazania cech relacji lub też ustalenia relacji wg wskazanych kryteriów, ustalenia rodzaju pytania z zakresu logiki erotetycznej lub udzielenia odpowiedzi według kryteriów wskazanych w poleceniu. Ten moduł to pozostałe 50% wymagań egzaminacyjnych. Test wielokrotnego wyboru zawiera polecenia wskazania poprawnej bądź błédnej odpowiedzi. Czas trwania egzaminu to 60 minut.

Zaliczenie : Każde z pytań ma wartość 1-0,5-0.

Wykłady (Egzamin końcowy / Zaliczenie końcowe)	
Na ocenę 5:	Na ocenę 5 zaliczenie pisemne z wiadomości z wykładu (+80%) odpowiedzi poprawnych
Na ocenę 4,5:	Na ocenę 4,5 zaliczenie pisemne z wiadomości z wykładu (80%) odpowiedzi poprawnych
Na ocenę 4:	Na ocenę 4 zaliczenie pisemne z wiadomości z wykładu (70%) odpowiedzi poprawnych
Na ocenę 3,5:	Na ocenę 3,5 zaliczenie pisemne z wiadomości z wykładu (60%) odpowiedzi poprawnych
Na ocenę 3:	Na ocenę 3 zaliczenie pisemne z wiadomości z wykładu (51%) odpowiedzi poprawnych

Ćwiczenia	
Na ocenę 5:	100% poprawnych
Na ocenę 4,5:	80% poprawnych
Na ocenę 4:	70% poprawnych
Na ocenę 3,5:	60% poprawnych
Na ocenę 3:	50% poprawnych

9. Literatura

Literatura podstawowa

- [1] Malinowski Andrzej, Lewandowski Sławomir, Machinska Hanna, Petzel Jacek — Logika dla prawników, Warszawa, 2010, LexisNexis
- [2] Teresa Hołówa — Kultura logiczna w przykładach, Warszawa, 2006, Wydawnictwo Naukowe PWN

Literatura uzupełniająca

- [1] Zygmunt Ziemiński — Logika praktyczna, Warszawa, 2001, Wydawnictwo Naukowe PWN [możliwe też inne wydania]
- [2] Barbara Stanosz — Ćwiczenia z logiki, Warszawa, 2007, PWN

10. Informacja o osobach prowadzących zajęcia

Osoby prowadzące zajęcia

dr Michał Krok (e-mail: mkrok@uafm.edu.pl)

prof. dr hab. Jan Woleński (e-mail: jwolenski@uafm.edu.pl)